

ΣΤΕ 2867/2014

Με την από 9 Οκτωβρίου 2009 αίτηση οι αιτούσες: : 1. Πανελλήνιας Ένωσης Δασολόγων Δημοσίων Υπαλλήλων (Π.Ε.Δ.Δ.Υ.) και 2. Ένωσης Ελλήνων Δασοπόνων Δημοσίων Υπαλλήλων (Ε.Ε.Δ.Δ.Υ.) επιδιώκουν να ακυρωθεί η υπ' αριθ. 103351/2412/9.7.2009 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και κάθε άλλη σχετική πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα Σκέφθηκε κατά το νόμο

1. Επειδή για την άσκηση της κρινόμενης αιτήσεως έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (2472039, 2525096/2009 ειδικά γραμμάτια παραβόλου).

2. Επειδή με την υπό κρίση αίτηση ζητείται η ακύρωση της 103351/2412/9.7.2009 αποφάσεως του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με τίτλο «Τα καθήκοντα και οι περιορισμοί, τα προσόντα, η ηλικία και λοιπά θέματα που αφορούν πρόσληψη και λειτουργία των φυλάκων θήρας των κυνηγετικών οργανώσεων» (φ. Β' 1377/10.7.2009).

3. Επειδή η υπόθεση εισάγεται προς συζήτηση κατόπιν της 3204/2013 αποφάσεως του παρόντος Τμήματος, με την οποία το ζήτημα του καθορισμού του αρμοδίου σχηματισμού του Δικαστηρίου για την εκδίκαση της υποθέσεως παραπέμφθηκε στον Πρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας (σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 14 του π.δ. 18/1989, φ. 8, όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 4 του ν. 3900/2010, φ. 213), και κατόπιν της από 25.10.2013 πράξεως του Προέδρου του Δικαστηρίου, με την οποία ορίσθηκε ως αρμόδιο για την εκδίκαση της κρινόμενης αιτήσεως το Γ' Τμήμα του Δικαστηρίου.

4. Επειδή τα αιτούντα σωματεία έχουν, σύμφωνα με τα προσκομισθέντα καταστατικά τους, ως μέλη δημοσίους υπαλλήλους το μεν πρώτο πτυχιούχους δασολογίας, το δε δεύτερο δασοπόνους (βλ. άρθρα 4 και 3, αντιστοίχως) και ως σκοπό, μεταξύ άλλων, την προβολή της δασοπονίας ως σημαντικού αναπτυξιακού τομέα της οικονομίας της Χώρας, την μελέτη, την έρευνα και παρουσίαση των προβλημάτων της και την υπόδειξη στους αρμοδίους φορείς μέτρων επιλύσεώς τους, καθώς και τον σεβασμό και την εφαρμογή των νόμων για την προστασία του δάσους και του φυσικού περιβάλλοντος (άρθρο 2). Τα αιτούντα προς θεμελίωση του εννόμου συμφέροντός τους για την άσκηση της κρινόμενης αιτήσεως προβάλλουν ότι με την προσβαλλόμενη απόφαση μεταβάλλεται επί τα χείρω η θέση των δημοσίων δασικών υπαλλήλων διότι περιορίζονται τα καθήκοντά τους και τίθεται η υπηρεσιακή τους κατάσταση και οι συνθήκες απασχολήσεώς τους και υποβαθμίζεται ουσιαδώς η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος της Χώρας και συγκεκριμένα της άγριας πανίδας.

5. Επειδή υπέρ της ισχύος της προσβαλλόμενης αποφάσεως παρεμβαίνει στην δίκη η Κυνηγετική Συνομοσπονδία Ελλάδος, η οποία, κατά το άρθρο 266 παράγραφοι 6 και 7 του ν.δ. 86/1969 «δασικός κώδιξ» (φ. 7) και την 25234/1637/7.4.1976 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας «Περί εγκρίσεως Καταστατικού Κυνηγετικών Συλλόγων, Κυνηγετικών Ομοσπονδιών και Κυνηγετικής Συνομοσπονδίας» (φ. Β' 640/4.5.1976), έχει ως σκοπό, μεταξύ άλλων, την άσκηση εποπτείας και ελέγχου επί των κυνηγετικών ομοσπονδιών και των κυνηγετικών συλλόγων της Χώρας, την προστασία και ανάπτυξη του θηραματικού πλούτου, την εποπτεία για την άσκηση θήρας από τα μέλη των κυνηγετικών συλλόγων και την συνεργασία μετά κρατικών οργάνων για την εναρμόνιση των φιλοθηραματικών επιδιώξεων στο πλαίσιο του νόμου.

6. Επειδή ο δασικός κώδικας (ν.δ. 86/1969) ορίζει στο άρθρο 266 ότι: «1. Δια την σύστασιν κυνηγετικού συλλόγου απαιτείται η τήρησις των περί σωματείων κειμένων διατάξεων ... 2. Σκοπός τούτων είναι αφ' ενός μεν η οργάνωσις των κυνηγών και η φίλαθλος κυνηγετική κατάρτισις και προαγωγή αυτών δια την αναγκαίαν πειθαρχίαν προς εφαρμογήν του παρόντος κώδικος, αφ' ετέρου δε η συμβολή τούτων εις την προσπάθειαν της Πολιτείας δια την διατήρησιν, ανάπτυξιν και προστασίαν του θηραματικού πλούτου της χώρας. Αι κυνηγετικάί οργανώσεις οφείλουν να βοηθούν τας δασικάς αρχάς εις παν ζήτημα ενδιαφέρον την θήραν και το θήραμα και να παρέχουν εις αυτάς πάσαν αναγκαίαν πληροφορίαν και συνδρομήν. ... 3. ... 4. ... 5. Εις εκάστην κυνηγετικήν περιφέρειαν ιδρύεται ανά μια κυνηγετική ομοσπονδία, εις ην υπάγονται υποχρεωτικώς άπαντες οι κυνηγετικοί σύλλογοι της περιφέρειας με έδραν την της κυνηγετικής περιφέρειας. 6. (όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παράγραφος 1 του ν. 177/1975, φ. 205) Ιδρύεται με έδραν τας Αθήνας Κυνηγετική Συνομοσπονδία εις ην υποχρεωτικώς υπάγονται άπανσαι αι Κυνηγετικάί Ομοσπονδίαι. ... », στο άρθρο 267, όπως ισχύει μετά την προσθήκη διατάξεων στην παράγραφο 3 με το άρθρο 4 παράγραφος 13 του ν. 3208/2003 (φ. 303), ότι: «1. Η εφαρμογή και τήρησις των περί θήρας διατάξεων ανατίθεται εις την δασικήν υπηρεσίαν ... ασκείται δε υπό των δασικών οργάνων και των δια του παρόντος

προβλεπομένων φυλάκων θήρας, διατηρουμένων εν ισχύει των διατάξεων του παρόντος ως προς τα καθήκοντα των δασικών οργάνων δια την θηροφυλακήν. Οι φύλακες θήρας συγχρόνως υποχρεούνται κατά την ενάσκησιν των καθηκόντων τούτων, εντός των εκτάσεων, περί των το άρθρον 1, να καταγγέλλουν πάντα παραβάτην των περί των δασών διατάξεων εξομοιούμενοι ως προς την επιτέλεσιν των καθηκόντων των προς τους δασοφύλακας.

2. Δι' αποφάσεως των Υπουργών Γεωργίας και Οικονομικών, δημοσιευομένης εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, προσλαμβάνονται μέχρι τριακόσιοι (300) φύλακες θήρας επί μηνιαία αντιμισθία και επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου, αμειβόμενοι εις βάρος του Κεντρικού Ταμείου Κτηνοτροφίας και Δασών. Δια της αυτής ως άνω αποφάσεως, καθορίζονται τα καθήκοντα και οι περιορισμοί, τα προσόντα, η πρόσθετος εκπαίδευσις των, η ηλικία, η έδρα και κατανομή του ως άνω αριθμού ανά την χώραν, μη ισχυουσών δια τους προσλαμβανομένους φύλακας θήρας των περί εντοπιότητος διατάξεων του υπαλληλικού κώδικος, ως επίσης ο τρόπος της προσλήψεως, το ύψος της αντιμισθίας, τα επιδόματα ευδοκίμου υπηρεσίας, τα οδοιπορικά αυτών έξοδα, η ανανέωσις της συμβάσεως και αναπροσαρμογή των αποδοχών των ως και η απόλυσις και ο πειθαρχικός έλεγχος αυτών ... και πάσα συναφής λεπτομέρεια δια την εκτέλεσιν της υπηρεσίας των.

3. Κυνηγετικάί οργανώσεις ... δύνανται δαπάναις των να προσλαμβάνουν ιδιωτικούς φύλακας θήρας. Ούτοι αναγνωρίζονται, μετά πρότασιν της αρμοδίας δασικής αρχής, υπό του Υπουργού Γεωργίας, ως φύλακες θήρας ... Η έδρα και η περιφέρεια φυλάξεως ορίζεται εν τη αποφάσει αναγνωρίσεως, μετά προηγουμένην σύμφωνον πρότασιν της κυνηγετικής οργανώσεως ... Οι αναγνωριζόμενοι ως ιδιωτικοί φύλακες θήρας, θεωρούνται κατά την άσκησιν των καθηκόντων τους, υπάλληλοι, κατά την έννοια του άρθρου 13 περίπτωση α? του Ποινικού Κώδικα, δυνάμενοι να προβαίνουν σε όλες τις προανακριτικές πράξεις για τις παραβάσεις των περί θήρας διατάξεων όπως το άρθρο 289 του Δασικού Κώδικα ορίζει. ... Οι Κυνηγετικές Ομοσπονδίες καταρτίζουν τα προγράμματα κίνησης των θηροφυλάκων, τα οποία κοινοποιούν στις οικείες δασικές αρχές, υποχρεούνται δε να παρακολουθούν την υλοποίησή τους παρέχοντας κάθε απαιτούμενη πληροφορία και αρωγή προς τις ανωτέρω δασικές αρχές. Με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, μετά από γνώμη της Κυνηγετικής Συνομοσπονδίας Ελλάδος καθορίζονται τα καθήκοντα και οι περιορισμοί, τα προσόντα, η ηλικία και λοιπά θέματα που αφορούν την πρόσληψη και τη λειτουργία των φυλάκων θήρας των κυνηγετικών οργανώσεων», και στο άρθρο 289 ότι: «1. Οι δασικοί ... υπάλληλοι ... υποχρεούνται να καταγγέλλουν πάντα παραβάτην των περί θήρας διατάξεων. 2.

Οι υπάλληλοι και τα όργανα της παρ. 1 ως και οι φύλακες θήρας, δικαιούνται να ερευνούν πάντα κυνηγετικών σάκκων ως και τα μηχανοκίνητα μέσα, έχοντες δικαιώματα και καθήκοντα ανακριτικών υπαλλήλων, έτι δε και να προβαίνουν εις σωματικήν έρευναν κατά τα εν άρθροις 257 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας οριζόμενα. Οι ανωτέρω υποχρεούνται όπως, επί πάσης παραβάσεως των διατάξεων του παρόντος καθ' οιονδήποτε περίοδον, κατάσχουν την άδειαν θήρας, τα όπλα και πάντα τα χρησιμοποιηθέντα μέσα δια την ενέργειαν παρανόμου θήρας ... ». Κατ' επίκληση της αναφερθείσας εξουσιοδοτικής διατάξεως της παραγράφου 3 του άρθρου 267 του δασικού κώδικα εκδόθηκε η προσβαλλόμενη υπουργική απόφαση στην οποία ορίζεται: «Α. Καθορίζουμε τα προσόντα και τους περιορισμούς πρόσληψης ως εξής: 1. Ιθαγένεια ... 2. Εκπλήρωση στρατιωτικών υποχρεώσεων ... 3. Ηλικία πρόσληψης ...

4. Τίτλοι σπουδών ... 5. Υγεία ... 6. Ποινική καταδίκη ... 7. Απόλυση από άλλη θέση για πειθαρχικούς λόγους ... Β. Καθορίζουμε τη διαδικασία πρόσληψης και αναγνώρισης των ιδιωτικών φυλάκων θήρας ως εξής:

1. Κυνηγετικές Οργανώσεις προσλαμβάνουν τους φύλακες θήρας της παρ. 3 του άρθρου 267 του ν.δ. 86/1969 με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου μετά από απόφαση του Δ.Σ. υποκείμενης στην έγκριση της Γενικής Συνέλευσης. 2. Η πρόσληψη των ιδιωτικών φυλάκων θήρας γίνεται με βάση σχετική προκήρυξη της οικείας κυνηγετικής οργάνωσης. 3. ... 5. Η εργοδότρια κυνηγετική οργάνωση, αφού συγκεντρώσει τις αιτήσεις με τα δικαιολογητικά των ενδιαφερομένων συντάσσει τον πίνακα των προσλαμβανομένων ... 6. Ο πίνακας των προσλαμβανομένων μαζί με τους σχετικούς φακέλους υποβάλλονται στην αρμόδια δασική αρχή ... η οποία στη συνέχεια εισηγείται προς τον οικείο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας την έκδοση της απόφασης αναγνώρισης αυτών ως ιδιωτικών φυλάκων θήρας. 7. ... Ο εν λόγω Γενικός Γραμματέας είναι και ο πειθαρχικώς προϊστάμενος των ιδιωτικών φυλάκων θήρας. 8. ... 9. Μετά την έκδοση της ανωτέρω απόφασης αναγνώρισης ακολουθεί η υπογραφή της σύμβασης εργασίας ανάμεσα στην εργοδότρια κυνηγετική οργάνωση και του φύλακα θήρας με την οποία ο εργαζόμενος αναλαμβάνει την υποχρέωση να παράσχει την εργασία του και η οργάνωση να καταβάλει το μισθό. 10. ... Γ. Καθορίζουμε τα ειδικότερα καθήκοντα, τον τρόπο άσκησης αυτών, τους περιορισμούς αυτών, τον πειθαρχικό έλεγχο και τη λύση της σύμβασης εργασίας των ιδιωτικών φυλάκων θήρας ως εξής:

1. Οι νεοπροσλαμβανόμενοι ιδιωτικοί φύλακες θήρας ... εργάζονται μαζί με τους δημόσιους δασοφύλακες ... συνδράμουν τους ελέγχους και την αντιμετώπιση των κρουσμάτων λαθροθηρίας. ... 4. Υποβάλλουν τις μηνύσεις κατά παραβατών

μέσω της οικείας δασικής αρχής, η οποία χωρίς καθυστέρηση τις διαβιβάζει στον αρμόδιο εισαγγελέα. 5. Κατά τα λοιπά οι ιδιωτικοί φύλακες θήρας που έχουν αναγνωρισθεί, ασκούν όλα τα προβλεπόμενα από τις ισχύουσες διατάξεις καθήκοντα. 6. Ο οικείος Γενικός Γραμματέας, ως πειθαρχικός προϊστάμενος των ιδιωτικών φυλάκων θήρας, ασκεί τον πειθαρχικό έλεγχο επ' αυτών κατά την άσκηση των καθηκόντων, εφόσον κρίνει από τα διαθέσιμα στοιχεία ότι διαπράχθηκε πειθαρχικό αδίκημα. 7. Η λύση της σύμβασης εργασίας ιδιωτικού δικαίου επέρχεται κατά τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας και του Αστικού Κώδικα. Ακολουθεί δίχως καθυστέρηση η απόφαση του οικείου Γενικού Γραμματέα, η οποία αίρει την αναγνώριση του συμβαλλομένου ως ιδιωτικού φύλακα θήρας. Δ. ... ».

7. Επειδή τα αιτούντα σωματεία - ενώσεις με την κρινόμενη αίτηση αμφισβητούν το καθεστώς των φυλάκων θήρας που προσλαμβάνονται από τις κυνηγετικές οργανώσεις και ειδικότερα τις αρμοδιότητες προστασίας και διαφυλάξεως του φυσικού περιβάλλοντος που ανατίθενται σε αυτούς. Ωστόσο η παρεμβαίνουσα κατά την συζήτηση της κρινόμενης αιτήσεως προέβαλε με τον πληρεξούσιο δικηγόρο της και εν συνεχεία με το από 14.1.2014 υπόμνημά της ότι: « ... η εξουσιοδοτική διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 267 του ν.δ. 86/1969, με βάση την οποία εξεδόθη η προσβαλλόμενη υπουργική απόφαση καταργήθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 55 του ν. 4178/2013 και άρα κατά τον χρόνο επανασυζητήσεως της υπό κρίση υποθέσεως συντρέχει περίπτωση καταργήσεως δίκης».

8. Επειδή μετά την άσκηση της κρινόμενης αιτήσεως το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 267 του δασικού κώδικα αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 55 του ν. 4178/2013 (φ. 174/8.8.2013) ως εξής: «Οι προσλαμβανόμενοι από τις κυνηγετικές οργανώσεις φύλακες θήρας πρέπει να είναι κατ' ελάχιστον κατηγορίας ΔΕ και ηλικίας μέχρι και 35 ετών. Όσοι υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος, συνεχίζουν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους, ανεξαρτήτως τίτλου σπουδών και οι προανακριτικές πράξεις που τελέστηκαν μέχρις ενάρξεως ισχύος του παρόντος, αναγνωρίζονται ως νομίμως τελεσθείσες». Με την τελευταία αυτή διάταξη του ν. 4178/2013 ο νομοθέτης επέφερε ουσιώδη μεταβολή στο καθεστώς των ιδιωτικών φυλάκων θήρας καθορίζοντας ευθέως τα προσόντα των

προσλαμβανομένων από τις κυνηγετικές οργανώσεις φυλάκων θήρας, προβλέποντας περαιτέρω για όσους υπηρετούν κατά την δημοσίευση του νέου αυτού νόμου ότι συνεχίζουν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους, ανεξαρτήτως του τίτλου σπουδών τους, καθώς και αναγνωρίζοντας ως νομίμως τελεσθείσες τις προανακριτικές πράξεις που τελέστηκαν μέχρι την έναρξη ισχύος του. Με το νέο αυτό νομοθετικό καθεστώς παύει να ισχύει η νομοθετική εξουσιοδότηση του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 267 του δασικού κώδικα και με το διαμορφούμενο αυτό νομοθετικό καθεστώς δεν είναι πλέον ανεκτές οι διατάξεις της προσβαλλόμενης υπουργικής αποφάσεως (πρβλ. ΣτΕ 1372-1374/2013 Ολομέλεια, βλ. και 4000/2011 Ολομέλεια). Με τα δεδομένα αυτά, η ακύρωση της προσβαλλόμενης κοινής υπουργικής αποφάσεως παρίσταται αλυσιτελής και, ως εκ τούτου, η υπό κρίση αίτηση είναι απορριπτέα, εν όψει της ουσιώδους μεταβολής που επήλθε με την παράγραφο 3 του άρθρου 55 του ν. 4178/2013 στο αμφισβητούμενο καθεστώς των φυλάκων θήρας των κυνηγετικών οργανώσεων που είχε εισαχθεί με την προσβαλλόμενη απόφαση βάσει της νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως του άρθρου 267 της παραγράφου 3 του δασικού κώδικα.

9. Επειδή κατόπιν των προηγούμενων η υπό κρίση αίτηση πρέπει να απορριφθεί και να γίνει δεκτή η ασκηθείσα παρέμβαση, το δε Δικαστήριο, σύμφωνα με την διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 39 του π.δ. 18/1989, εν όψει των περιστάσεων απαλλάσσει τα αιτούντα σωματεία - ενώσεις από την δικαστική δαπάνη για την παράσταση του Δημοσίου και του παρεμβαίνοντος σωματείου κατά την συζήτηση της υποθέσεως την 31η Ιανουαρίου 2013, κατόπιν της οποίας εκδόθηκε η προαναφερθείσα 3204/2013 απόφαση του Δικαστηρίου.

Δια ταύτα

Απορρίπτει την κρινόμενη αίτηση.

Δέχεται την παρέμβαση.

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου.

Επιβάλλει στα αιτούντα σωματεία - ενώσεις την δικαστική δαπάνη του Δημοσίου που ανέρχεται σε τετρακόσια εξήντα (460) ευρώ και του παρεμβαίνοντος σωματείου που ανέρχεται σε εξακόσια σαράντα (640) ευρώ.